

Delen in overvloed

Er was eens een monnik in de woestijn van Egypte die door een rover met veel geweld werd overvallen en buiten kennis raakte. Weer bij bewustzijn merkte hij dat al zijn schamele bezittingen weg waren, behalve zijn evangelieboek. Onmiddellijk stond hij op en rende achter de dief aan. Toen hij hem had ingehaald zei hij: "Je bent iets vergeten! Mijn alle kostbaarste bezit!" En hij gaf hem het evangelieboek.

Een mooi verhaal uit de begintijd van het christelijk monnikendom. Wij geloven dat alles wat wij door een welvarend bestaan in bezit krijgen, aan ons is gegeven om er van uit te delen. Monniken en welvaart zijn misschien twee tegengestelde begrippen, maar de geschiedenis laat zien dat ze goed kunnen samengaan wanneer welvaart gedeelde welvaart wordt. In deze editie is een mooi getuigenis te lezen van iemand die deelt in de welvaart, de 'winst' van ons monastieke leven: "Voor de monnik is er maar één 'winst' mogelijk: openstaan voor God die geluk en overvloed is."

Met de uitgave van *Kijk Koningshoeven* proberen we vanaf eind 2007 iets van onze welvaart met u als lezers te delen. We hebben gemerkt dat dit zeer gewaardeerd wordt. Helaas moeten wij, mede door de economische crisis, andere keuzes gaan maken om u in ons leven te laten delen. Het wordt voor ons te kostbaar om dit mooie blad te blijven uitgeven. Er zal een digitale nieuwsbrief voor in de plaats komen. Meer daarover in het laatste nummer van *Kijk Koningshoeven* dat eind dit jaar verschijnt. We weten dat velen dit zullen betreuren, maar ook wij als monniken moeten creatief zijn in deze economisch zware tijden. Het delen van onze overvloed blijft echter. En dat is het belangrijkste!

Br. Bernardus Peeters abt

Monniken zijn als bomen

In deze jaargang staat *Kijk Koningshoeven* stil bij 'duurzame ontwikkeling'. Gevleugelde woorden zijn in dit verband *People* (mensen), *Planet* (milieu), *Prosperity* (welvaart). De eerste P kwam in het lentenummer aan de orde en de tweede in de zomereditie. *Prosperity* staat in deze herfstuitgave centraal. De nieuwe, door de abt toegevoegde vierde P, die van *Profoundness* (innerlijkheid), wordt in het winternummer belicht.

Wie zich aan de abdijpoort van Koningshoeven aandient om monnik te worden, komt niet om carrière te maken. Zoals een abt het ooit uitdrukte: "Wij leven hier niet om bier te brouwen, maar wij brouwen bier om hier te kunnen leven." De bestaansreden van de abt staat diametraal tegenover de wereld van nut, profijt en winst. De Amerikaanse trappist Thomas Merton vergeleek monniken met bomen die 's nachts in stilte zuurstof produceren en de lucht zuiveren.

ONZICHTBAAR

De bijdrage van monniken aan de welvaart van mens en wereld is net als zuurstof onzichtbaar. Monniken en abdijen verwijzen op een niet afdwingbare manier naar het diepe geluk van een leven van en voor God. Dit betekent concreet dat ze een sober bestaan leiden in gemeenschap van gelijke broeders en dat ze alles waarmee ze omgaan als gave beschouwen.

VERVULLING

Praktisch vertaalt zich dit in de zorg voor het eigen leven en het voortbestaan van de abt zonder anderen nadeel te berokkenen. Wat ze aan bezit en vermogen overhouden schenken ze weg aan de armsten in de Derde en Vierde Wereld. Ze bieden materiële en personele hulp aan hun dochterhuizen in Afrika en Azië teneinde het monastieke leven voort te zetten. Dit alles omdat ze er volmondig van overtuigd zijn dat hun leven meer dan ooit zin heeft en de uiteindelijke vervulling biedt aan de hedendaagse zinzouker. Dat dit leven, dat al meer dan bijna een millennium verdergaat en heel wat crises heeft doorstaan, toekomst in zich blijft houden ten bate van de mens en de wereld.

Vertrouwen op God

Naast de vier P's die dit jaar in *Kijk Koningshoeven* centraal staan, plaatst Camiel van Woerkum (58) als regelmatige bezoeker van de abt de vier W's. Ze sluiten aan bij de derde P van het 'duurzaamheidstrio' waar deze jaargang van *Kijk Koningshoeven* aandacht aan besteedt: *Prosperity* (welvaart).

De uit Valkenswaard afkomstige docent Frans in het HBO en het VO was als twintiger twee jaar novice van de abt. "Toen ik in Tilburg studeerde, ging ik eens kijken in dat grote complex van Koningshoeven. Ik was meteen verkocht! Ik ging daarna vaak naar de diensten en naar het gastenhuis. Uiteindelijk trad ik in, maar dat was toen niet het goede moment. Het weggaan was voor mij heel pijnlijk."

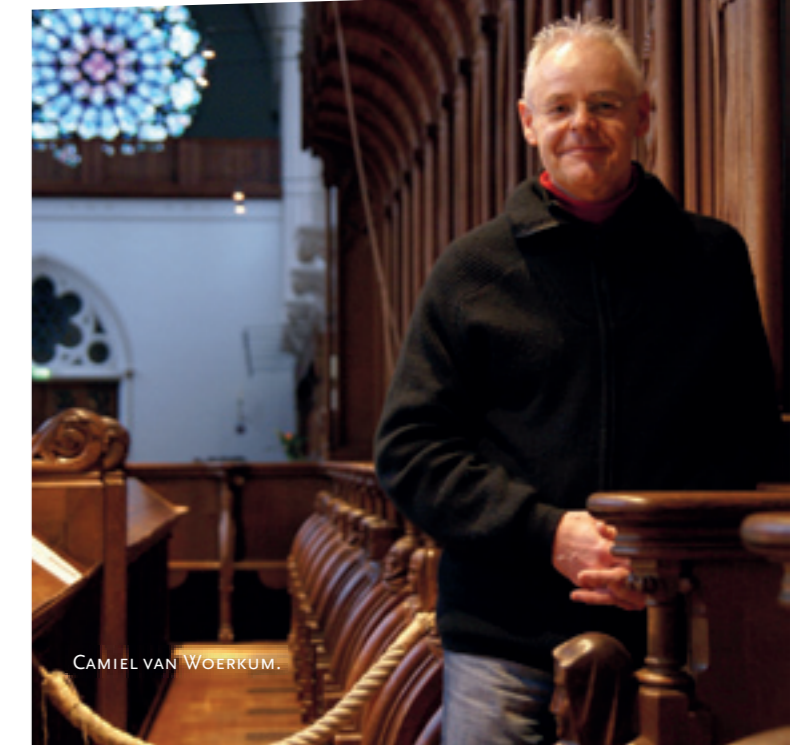
GEZAMENLIJKHEID

Maar het bleef bij Camiel wringen. Na jaren zocht hij opnieuw contact en sindsdien is hij met grote regelmaat als gast terug blijven komen. "Het doet me veel goed. Ik voel me opnieuw thuis bij de abtjemeenschap. In aanvulling op de vier P's, noem ik de drie W's: 'Welzijn', 'Winst' en 'Welvaart'. Ik zou er een vierde W aan willen toevoegen: die van 'Wij', omdat deze drie pas echt volledig zijn als ze in gezamenlijkheid worden beleefd."

ONUITPUTTELIJKE BRON

Voor Camiel heeft het trappistenbestaan grote waarde. "Het laat ons zien hoe het is om dagelijks vanuit het gebed, vanuit een totaal vertrouwen op God, te leven. De paradox

daarbij is, dat hoe minder je zelf wilt bepalen, hoe meer God kan invullen. En dan blijkt Hij een onuitputtelijke bron van vrijheid en creativiteit te zijn. Voor de monnik is er daarom maar één 'winst' mogelijk: openstaan voor God die geluk en overvloed is. 'Waarom denk je anders dat we zo vroeg opstaan, hard werken, zo vaak in de kerk zijn, waarom denk je dat we dit er allemaal voor over hebben?' zegt Bernardus van Clairvaux. Omdat we weten dat de 'Goddelijke Parel' bestaat en voor iedere zoeker te vinden is."

CAMIEL VAN WOERKUM.

PARELTJES UIT DE REGEL VAN BENEDICTUS
BENEDICTUS VAN NURSIA (480-547) WORDT WEL DE 'VADER' VAN HET WESTERSE MONNIKENDOM GENOEMD. HIJ STELDE EEN REGEL VOOR MONNIKEN OP. DAARIN STAAT HOE HET ER IN EEN KLOOSTER AAN TOE MOET GAAN. EEN 'PAREL' UIT HET GESCHRIFT TER OVERWEGING.

'Aan elkeen wordt uitgedeeld volgens de maat van ieders behoefte. ... Er moet daarbij rekening gehouden worden met zwakheden' (34,2b)

IEDER DIE ERVAN DROOMT EN OOK BEREID IS OM IN EVANGELISCHE ZIN OP WELKE WIJZE DAN OOK GEMEENSCHAP TE VORMEN MET ANDEREN, ZAL DAARIN PAS SLAGEN WANNEER DE ZWAKHEID VAN ELKE MEDEMENS DE MAAT WORDT WAARMEE ELK LID OMGAAT MET DE ANDER. EEN KETTING IS NET ZO STERK ALS ZIJN ZWAKSTE SCHAKEL.

‘Blij dat mensen voor dit leven kiezen’

Sjan Mateijsen (61) is werkzaam op een afdeling in het Tilburgse woonzorgcentrum Notre Dame waar twee trappisten van Koningshoeven verblijven. Enkele van haar familieleden waren religieuzen “dus ik ben al van jongs af aan vertrouwd met deze manier van leven”. Hoe ‘nuttig’ is volgens haar een teruggetrokken kloosterleven?

Geboren en getogen in haar woonplaats Tilburg ging ze na de huishoudschool al op vijftienjarige leeftijd werken. “Dat was toen heel gewoon. Thuis hadden we er dan weer een verdiende bij om de eindjes aan elkaar te knopen.” Door allerlei cursussen te volgen, werkte ze aan zichzelf en kreeg ze verschillende leidinggevende posities in de zorg.

GECHARMEERD

Sjan Mateijsen heeft een goed contact met de trappisten die op Notre Dame wonen. De band met de abdij is in de loop der tijd steeds hechter geworden. “Ik voel dat ik er echt bij hoor”, vertelt ze. “Afgelopen jaar ben ik met mijn man tijdens de kerstdagen samen met het andere personeel uitgenodigd voor een feestelijke bijeenkomst. Daar was ik erg van gecharmeerd.” Ze is blij dat het contemplatief leven nog bestaat. “Ver weg van alle onrust, levend in de stilte samen met medebroeders en met God als middelpunt, hebben ze een belangrijke

SJAN MATEIJSEN.

tekenwaarde. Dat dit mogelijk is, spreekt me enorm aan. En niet alleen mij, maar velen die de stilte opzoeken om even bij te komen van het drukke leven in de harde maatschappij.”

‘PROFICIAT’

In het werk met ouder wordende monniken valt haar op dat ze iemand ‘proficiat’ wensen bij de ziekenzalving. “Dat vind ik prachtig. Als een broeder overlijdt, ben ik altijd verdrietig, maar ik troost me met de gedachte dat hij goed voorbereid is om de Heer te ontmoeten. Voor de monnik zelf is er een totale overgave en dat dwingt ongelooflijk respect bij me af. Eigenlijk ervaren de religieuzen het als een groot feest om afscheid van het aardse te leven nemen. Zo te kunnen sterven toont voor mij aan dat het kloosterleven veel waardevols voor iemand ‘oplevert’.

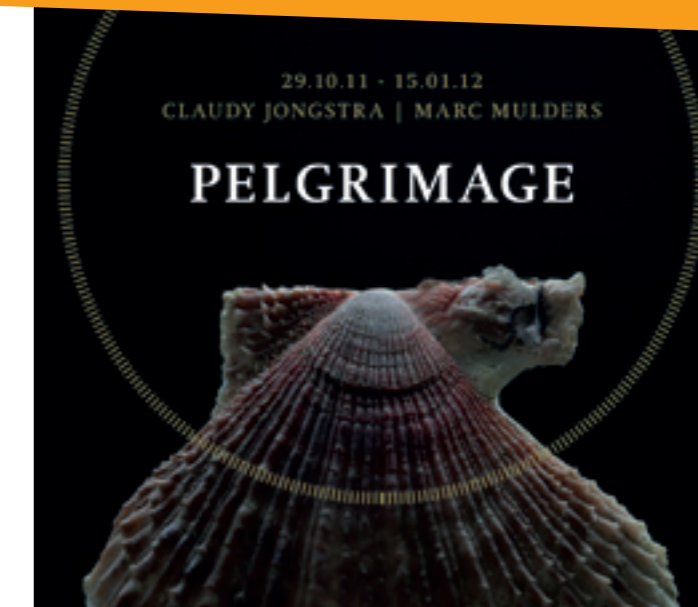

Handreiking

PELGRIMAGE

In de abdij is van 29 oktober 2011 tot en met 14 januari 2012 de expositie ‘Pelgrimage’ te zien van de Brabantse kunstenaar Marc Mulders en de Friese kunstenaar Claudy Jongstra. Laatstgenoemde gebruikt vooral textiele werkvormen. Een van haar favoriete stoffen is vilt. Marc Mulders schildert en doet ook veel met glas. Van zijn hand zijn bijvoorbeeld een glas-in-loodraam boven de grote ingang deur van de Sint-Janskathedraal in ‘s-Hertogenbosch. De afgelopen jaren maakt hij glazen platte schalen. De werken van beide kunstenaars tonen een diepe religieuze bewogenheid. Dat komt in de expositie tot uiting. De bijeengebrachte werken verbeelden zowel de dag als de nacht voor de ‘pelgrim’. Een labyrint van zonnebloemen, walstro en kamille (planten die de verfstoffen leveren om vilt te kleuren) verwijst naar de afstand die overdag overbrugd moet worden. De paden die de pelgrim bewandelt, zijn weergegeven door strengen vilt rond zwarte glazen schalen met beschilderde sterrenhemels die staan voor het nachtelijke vergezicht tijdens de tocht.

De expositie is op zaterdag en zondag, van 13.00 tot 17.00 uur te bezichtigen in de kapittelzaal en de Sint-Jozefkapel. Buiten deze tijden is het mogelijk om met groepen van minimaal twintig personen de tentoonstelling te bezoeken. Afspraken kunnen worden gemaakt via prior@koningshoeven.nl. Indien gewenst kan Marc Mulders zelf rondleidingen verzorgen. De kosten die hieraan zijn verbonden, evenals het entreebedrag van 3 euro, komen ten goede aan het restauratiefonds van de abdij.

COLOFON

Kijk KONINGSHOEVEN IS EEN GRATIS KWARTAALUITGAVE VAN DE ABDIJ ONZE LIEVE VROUW VAN KONINGSHOEVEN. EEN VRIJWILLIGE BIJDRAGE ALS TEGEMOETKOMING IN DE KOSTEN IS WELKOM OP ING-BANKREKENING 107 22 51, T.N.V. ABDIJ OLV VAN KONINGSHOEVEN. TOEZENDING PER POST IS MOGELIJK. ZIE CONTACTGEGEVENS VOOR AANMELDING.

REDACTIE: ABT BERNARDUS PEETERS (HOOFDREDACTEUR),
BROEDER DAVID BUTAYE, BROEDER WIGBERT VERSCHUREN,
PETER VAN ZOEST (EINDREDACTEUR)
CONCEPT & ONTWERP: HELDERGROEN, WWW.HELDERGROEN.NL

CONTACT: EINDHOVENSEWEG 3, 5056 RP BERKEL-ENSCHOT,
TEL.: 013 540 85 08, E-MAIL: INFO@KIJKKONINGSHOEVEN.NL
UITGEBREIDE INFORMATIE OVER DE ABDIJ IS TE VINDEN OP
WWW.KONINGSHOEVEN.NL

Kijk
Koningshoeven

